

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מ"ל או לפקס.

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

כתובות - צ"ד

1. **במה נחלקו התנאים האם האשה הרביעית צריכה להשבע אע"פ שאר הנשים כבר נפרעו?**
 - א. **שמואל** - מדובר שנודע שאחת משלושת השדות הראשונות אינה שלו, ולבסוף יבואו בעליה ויטלוהו. **ת"ק**: בעל חוב מאוחר שקדם וגבה, מה שגבה לא גבה, ולפ"ז אם הנגזל יטול שדהו, יוציאו מהרביעית את השדה, לכן אינה צריכה להשבע. **בן ננס חולק וסובר**: מה שגבה גבוי, ולפיכך צריכה להשבע, כיון שמפסידה חלקה של אחת מהשלש הראשונות.
 - ב. **רבה בר אבוח** - לכו"ע מה שגבה לא גבוי, אלא שלבן ננס צריכה להשבע, כיון שחוששים שתראה שלא משביעים אותה משום שהשדה עתידה לצאת ממנה ולכן לא תשביח את השדה, אבל לת"ק: לא חוששים לכך.
 - ג. **אביי** - **ת"ק**: הבא להפרע מנכסי יתומים קטנים צריך להשבע, אבל לגדולים, לא. **בן ננס**: התקנה נאמרה גם ביתומים גדולים.

2. **שני שותפים - הלך אחד מהם לדין עם אדם אחר בענין השותפות, והפסיד, האם השותף השני יכול לומר לראשון 'לא היית בעל דברים שלי? רב הונא פסק שאינו יכול כיון שנחשב שלוחו ודן גם על חלקו.**

רב נחמן רצה להוכיח כך ממשנתנו שהראשונה נשבעת לשניה, ואילו לשלישית אינה נשבעת, מפני שכבר נשבעה ונחשב שהשניה שלוחת שלישית. **ונדחה**: בשבועה אומרים שבועה לאחד שבועה למאה, אבל בשותפים יטען השני - אם הייתי מגיע לבי"ד הייתי טוען טוב יותר. **ודוקא** אם לא היה בעיר כשחבירו דן יכול לומר כך, אבל אם היה בעיר אומרים לו שהיה לו לבא ולדון.

3. **ב' שטרות מכר היוצאים ביום אחד רב אמר חולקין ושמואל אמר שודא דדייני. במה נחלקו?**
 - א. רב כר"מ שעדי חתימה כרתי, וכיון שלא כתב שעות גילה דעתו שאינו מקפיד מי הקודם ושניהם זוכים בסוף היום מדינא. **שמואל** סבר כרבי אלעזר שעדי מסירה כרתי ומי שנמסר לו קודם, זכה. **ושמא** אחד חביב בעיניו יותר ומסר לו קודם.
 - ב. לכו"ע כרבי אלעזר - **ונחלקו** מה עדיף במקום ספק, חלוקה או שודא. **ונדחה**: שהרי מצינו שרב פסק כר' מאיר. **אלא כהפירוש הראשון**.

4. **מה יענה שמואל על הברייתא שמפורש בה שחולקין?**
 - א. הברייתא בשיטת ר"מ, ואני סובר כר"א. **ונדחה**: ששנינו שם בסיפא כתב לאחד ומסר לאחר, זה שמסר לו קנה, ומשמע כר"א.
 - ב. **תנאי** - **דתנאי**: הולך מנה לפלוני ולא מצאו יחזרו למשלח, מת המשלח. **לחכמים**: יחלוקו יורשי המשלח ויורשי מי שנשלח לו, ובבל פסקו: יעשה שליח מה שירצה.

5. **מעשה - אמו של רמי בר חמא כתבה את נכסיה בבוקר לרמי ולפנות ערב כתבתם לעוקבא. כיצד פסקו בזה?**

רב ששת העמיד את רמי בנכסים - כיון שהוא היה קודם.

רב נחמן העמיד את עוקבא בנכסים - וטען לרב ששת הרי איננו נמצאים בירושלים שכותבים שעות, והטעם שנתן לעוקבא משום שודא דדייני, והיה נראה לו שעוקבא היה חביב לה יותר.

טען לו רב ששת: אף אני עשיתי 'שודא דדייני' ואין לבטל את הפסק שלי.

ענה לו רב נחמן: א. אני התמנתי כדיין ואתה לא, לכן בכוחי לבטל את פסקך. ב. כיון שמעיקרא לא פסקת בתורת שודא, אלא משום שטעית בסברתך, רשאי אני לבטלו.

6. **מעשה בשתי שטרות שבאו לפני רב יוסף באחד היה כתוב 'בחמשה בניסן', ובשני היה כתוב 'בניסן', וכל אחד טוען ששטרו קודם. כיצד פסקו?**

העמידו ביד זה שכתוב לו 'בחמשה' ואמר לשני, ידך על התחתונה כיון שיתכן שזמנך כ"ט בניסן.

ביקש זה שהפסיד מרב יוסף, שיכתוב לו שטר טירפא שיוכל לטרוף עמו מלקוחות שקנו מהמוכר מר"ח אייר, כיון שמכרו לו באחריות. **אמר לו רב יוסף**: יכולים לומר לך הלקוחות, שטרך בא' ניסן והלה שלא כדן נטלו ממך, וממילא אינך יכול לטרוף מהם, **ומה תקנתנו** - חבירו בעל השטר של ה' בניסן, יכתוב לו הרשאה על גביית חובו, ויגבה השעבוד ממה נפשך או מחמת עצמו או מחמת חבירו.